

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120391543
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6120391543.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcu R Collectors s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, zastúpený Advokátkou kanceláriou RELEVANS, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanej EQ.a I., nar. X.X.XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX XX X., o zaplatenie 4.036,82 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku pôvodne Okresného súdu Svidník, teraz Okresného súdu Bardejov, pracovisko Svidník č.k. 3Csp/93/2020 - 91 zo dňa 22.03.2023, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

- Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že I. Žalobu zamietla.
- Žalovaná má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.
- Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 5 a 9, § 54 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, 2, § 565 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1, 2, § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 92 ods. 8 zákona o bankách.
- Súd prvej inštancie konštatoval, že posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou. Žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaná v postavení spotrebiteľa.
- Právny vzťah účastníkov konania súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka.
Súd prvej inštancie sa prioritne zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu na podanie žaloby. Žalobca nadobudol predmetnú pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 1.10.2021. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že Poštová banka, a.s. vyhlásila listom zo dňa 12.11.2018 predčasnú splatnosť úveru s výzvou na úhradu sumy, ktorá pozostávala zo sumy dlžná istina - 3 911,76 eura, úrok - 218,51 eura, poplatky za upomienky - 36 eur a poistné - 0 eur.

5. V predmetnom liste právny predchodca žalobcu upovedomil žalovanú, že podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere č. 1XXXXXXXXX zo dňa 12.1.2017 a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, stáva sa úverová pohľadávka k 12.11.2018 predčasne splatnou v celom rozsahu. Výška dlžnej sumy, ktorú banka eviduje k dnešnému dňu je nasledujúca: dlžná istina - 3 911,76 eura, úrok - 218,51 eura, poplatky za upomienky - 36 eur a poistné - 0 eur.

6. S poukazom na ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 zákona o bankách, súd prvej inštancie skúmal, či pred postúpením pohľadávky došlo k zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti ako podmienky postupiteľnosti pohľadávky na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. Po preskúmaní obsahu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti súd prvej inštancie zistil, že tento právny úkon je neurčitý, pretože v ňom nie je riadne špecifikovaná omeškaná splátka, pre ktorú sa veriteľ rozhodol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. S poukazom na ustanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je neurčitý právny úkon neplatný. Pre úplnosť uviedol, že od splatnosti tejto splátky začína plynúť premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka, preto jej presné uvedenie v právnom úkone vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru je dôležité aj z tohto hľadiska.

7. S ohľadom na tú skutočnosť, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru neobsahuje špecifikáciu omeškanej splátky, nie je možné preskúmať zákonnosť postupu veriteľa, ktorý mal predchádzať vyhláseniu mimoriadnej splatnosti podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka tak, aby pohľadávka zo spotrebiteľského úveru bola postupiteľná podľa § 17 ods.2 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch.

8. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. XCo/XX/XXXX zo dňa 28.06.2018, bod 27., a sp.zn. XXCo/XXX/XXXX.

9. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že ak by nedošlo k zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná / postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané/, potom jej postúpenie je svojim obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj voči dlžníkovi.

10. Navyiac, podľa § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V konaní nebolo tvrdené a teda ani preukázané, že právny predchodca žalobcu postupoval podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. S poukazom na uvedené nebol žalobca oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

11. Vzhľadom na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, žalobca nenadobudol predmetnú pohľadávku, preto z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie bola žaloba zamietnutá ako nedôvodná.

12. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu je vždy dôvodom pre zamietnutie žaloby. Z uvedených dôvodov súd vo výroku I. rozsudku žalobu zamietol.

13. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“). Žalovaná mala v konaní plný úspech, preto má nárok na náhradu trov voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

14. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Žalobca konštatoval, že žalovaný z úveru peniaze riadne prevzal, nakoľko súhlasil s podmienkami zmluvy. Je v záujme žalobcu, respektíve právneho predchodcu žalobcu ako banky, skúmať bonitu klienta, aby nedochádzalo k bezdôvodnému obohacovaniu spotrebiteľov

na úkor banky, ako sa tak vplyvom rozsudku súdu stáva v tomto prípade. Banka nie je charitatívna organizácia. Žalovaný mal vôľu úver získať, prejavil vôľu ho riadne splácať a neodmietol splátky vo výške stanovenej v zmluve, pričom tieto by neohrozili jeho status rovnako ako všetky jeho doterajšie záväzky v úhrne. Právny predchodca žalobcu je zákonom regulovaný subjekt - banka, ktorá je povinná správať sa obozretne. S ohľadom na právnu úpravu nie je možné, aby poskytol peňažné prostriedky bez riadneho skúmania bonity žalovaného s vysokým rizikom návratnosti týchto peňažných prostriedkov. Tvrdenie konajúceho súdu, že nebola skúmaná bonita žalovaného, a tým dodržané konanie s odbornou starostlivosťou zo strany právneho predchodcu žalobcu je zavádzajúce, nakoľko ako u každého klienta, tak aj u tohto bola skúmaná bonita výpisom z úverového registra (SRBI), ako aj dokladov o príjme, teda boli splnené všetky podmienky na konanie v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z., a podmienok dohľadu NBS. Žalobný návrh obsahoval všetky potrebné skutočnosti na uplatnenie samotného nároku. Otázka konania s odbornou starostlivosťou nemusí byť z pohľadu žalobcu imanentnou súčasťou, či už samotnej zmluvy o úvere, respektíve žalobného návrhu. Ak mal teda súd za to, že návrh obsahuje nedostatočné informácie týkajúce sa predmetného nároku, mal povinnosť žalobcu na túto skutočnosť upozorniť, vyzvať ho na odstránenie nedostatku podania. Súd prvej inštancie tak s ohľadom na vyššie uvedené porušil právo žalobcu na spravodlivý proces. Žalovaný totiž nenamietal tvrdenia týkajúce sa skúmania bonity klienta. Súd je povinný vopred oboznámiť procesné strany, okrem iného aj o tom, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné. Túto povinnosť má v prípade nariadenia pojednávania, ako aj v prípade ak pojednávanie nenariadi. Tento záver vyplýva z primeranej aplikácie § 300 CSP. Súd však svoju povinnosť informovať žalobcu o tom, že považuje skutočnosť skúmania bonity za spornú nesplnil. Odňal tým žalobcovi právo riadne uplatňovať jeho procesné práva, a možnosť preukazovať skutočnosť, ktorú súd považoval za spornú. Od žalobcu pritom nebolo možné objektívne očakávať, že túto skutočnosť možno považovať za spornú. Žalobca totiž riadne skúmal bonitu, peňažné prostriedky z úveru žalovanému poskytol a žalovaný úver z časti uhradil. Počas trvania zmluvného vzťahu žalovaný nespochybnil tú skutočnosť. Právne závery súdu prvej inštancie považoval žalobca za zjavne arbitrárne, v dôsledku čoho neudržateľne zasahujú do jeho základného práva na súdnu ochranu. Poukázal na ustálenú súdnu prax, obdobný prípad, napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 8CoCsp/19/2021 zo dňa 30.06.2021, alebo rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15CoCsp/10/2021 zo dňa 26.05.2021. Zároveň na najnovšie rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 8CoCsp/41/2022 zo dňa 30.09.2022, z ktorého citoval. Ďalej žalobca poukázal na zásadu kontradiktórnosti Civilného procesu s tým, že súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení, ale naopak nesporné skutkové tvrdenia si osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. K účinnému popretiu skutkového tvrdenia žalobcu môže dôjsť prostriedkami procesnej obrany. Výnimka zo zásady osvojenia si nesporných skutkových tvrdení je upravená v ust. § 186 ods. 2 CSP. Na tom nič nemení ani právna úprava spotrebiteľských sporov, ktorá umožňuje súdu vykonať aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol (ust. § 295 CSP). Zároveň uvedenú argumentáciu žalobcu má potvrdzovať rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10CoCsp/22/2022 zo dňa 29.03.2021, či rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp.zn. 10Co/232/2019 zo dňa 22.09.2022, ktoré sa zaoberali otázkou sporných a nesporných tvrdení v kontexte pasivity žalovaného. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je tak pre žalobcu prekvapivé.

15. Súd prvej inštancie okrem splnenia podmienok skúmania bonity žalovaného vo vzťahu k platnosti zosplatnenia pohľadávky namietal aj skutočnosť, že listiny, ktoré predložil žalobca v konaní, a ktoré sa viažu na zosplatnenie pohľadávky nie sú dostatočne určité, a teda proces zosplatnenia nemožno považovať za platný. S uvedenou argumentáciou súdu prvej inštancie sa žalobca nestotožnil, nakoľko podľa jeho názoru nemá oporu v zákonnej úprave, a odkláňa sa od ustálenej judikatúry súdov. Čo sa týka obsahu upozornenia, tak zosplatňujúcej výzvy, žalobca popiera neurčitost' úkonu. Zákonnou požiadavkou pre uplatnenie práva zosplatniť úver zo strany veriteľa je jednak dojednanie medzi veriteľom a spotrebiteľom, omeškanie so splátkou presahujúce dobu 3 mesiacov, a upozornenie na vznik oprávnenia výkonu tohto oprávnenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v lehote nie kratšej ako 15 dní. Dojednanie zosplatnenia úveru nebolo v tomto prípade sporné. Z predloženého listinného dôkazu aktuálneho stavu úveru (príloha žalobného návrhu), ktorý predstavuje predpis platobnej disciplíny žalovaného je zrejmé, s ktorou splátkou sa žalovaný dostal do omeškania. Čo sa týka obsahu oznámenia žalobca popiera neurčitost' právneho úkonu. Z upozornenia je zrejmé, z ktorého zmluvného vzťahu žalobca vychádza, čo zamýšľa a z akého dôvodu došlo k vzniku práva na zosplatnenie úveru. V uvedenom prípade interpretáciu neurčitosti gramatickým výkladom nemožno akceptovať. Zákonné ustanovenie je nutné vykladať najmä s prihliadnutím na účel. Účelom ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo zamedzenie tzv. zrýchleného procesu výkonu práv veriteľa, zabezpečenie práva

spotrebiteľa, predísť strate výhody splátok dodatočným plnením v lehote nie kratšej ako 15 dní. S ohľadom na logiku veci potom nedáva zmysel, aby žalobca označoval potencionálnu zosplatňujúcu splátku a jej výšku v upozornení pretože spotrebiteľia sú v omeškaní nielen viac ako 3 mesiace, ale aj spravidla v omeškaní minimálne s tromi splátkami. Doplatením potencionálnej zosplatňujúcej splátky, by si spotrebiteľia oprávnené zosplatnenie len oddialili o mesiac, avšak by mu nezamedzili. Čo sa týka neurčitosti obsahu výzvy (zosplatňujúcej), opätovne žalobca poukázal na skutočnosť že uvedenie splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu pohľadávky nie je obligatórnou náležitosťou, ktorú by stanovoval zákon. Podmienky vzťahujúce sa na obsah listín, ktorými je zabezpečovaný obsah pohľadávky, a ktoré uviedol v odôvodnení konajúci súd, nemajú tak v zákonnej úprave, v žiadnom vykonávacom právnom predpise, ani v ustálenej rozhodovacej praxi súdov, ktoré nepovažujú žalobcom nepredložené listiny za určité (ide o množstvo rozhodnutí, ktoré žalobca počíta v tisícoch). Poukázanie na jedno rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktoré predstavuje odklon od ustálenej judikatúry nemožno považovať za smerodajné. Záverom žalobca dal do pozornosti aj preferenciu právneho úkonu v prospech jeho platnosti, ktorú vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky Nálezom zo dňa 01.04.2015 sp.zn. I.ÚS 640/2014, z ktorého žalobca citoval. Vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie odvolania žalobca žiadal, aby odvolací súd podľa ust. § 389 CSP zrušil prvoinštančné rozhodnutie v jeho napadnutej časti, vrátil vec na nové prejednanie súdu prvej inštancie alebo aby odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozhodnutie v napadnutej časti tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovie, a zaviazže žalovaného na náhradu trov aj odvolacieho konania v rozsahu 100%.

16. Vyjadrenie k odvolaniu zo strany žalovanej do spisu predložené nebolo.

17. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 13.03.2024 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

18. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

19. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym procesným postupom znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci i to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

20. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil odvolateľovi uskutočnenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva odvolateľa na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

21. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

22. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.09.2021). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

23. Vo veci bolo súdom prvej inštancie vykonané dokazovanie v dostatočnom rozsahu a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje a v ďalšom na neho odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Na zvýraznenie vecnej správnosti výrokov napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné.

24. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 12.12.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej pôžičku vo výške 4 020 eur. Podľa zmluvy o splátkovom úvere mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 96 mesačných splátkach v sume 72,02 eura, pri ročnej úrokovej sadzbe 14,90 %, RPMN 16,00 %, priemerná RPMN 8,73%.

25. Listom zo dňa 16.10.2018 právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú, že ku dňu 16.10.2018 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 315,08 eura pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 288,08 eura, poplatkov vo výške 27 eura a poisťné 0 eur. Zároveň vyzval žalovanú na zaplatenie vyššie uvedenej sumy na úverový účet č.

XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX a to v lehote 15 dní. V prípade neuhradenia dlžnej sumy záväzku, banka je oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať úhradu celkovej úverovej pohľadávky.

26. Listom zo dňa 12.11.2018 právny predchodca žalobcu upovedomil žalovanú, že podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.1.2017 a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, stáva sa úverová pohľadávka k 12.11.2018 predčasne splatnou v celom rozsahu. Výška dlžnej sumy, ktorú banka eviduje k dnešnému dňu je nasledujúca: dlžná istina - 3 911,76 eura, úrok - 218,51 eura, poplatky za upomienky - 36 eur a poisťné - 0 eur.

27. Podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

28. Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

30. Podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

31. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne skúmal s poukazom na ust. § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 zákona o bankách, či pred postúpením pohľadávky došlo k zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, ako podmienky postupiteľnosti pohľadávky na tretiu osobu, ktoré nie je bankou. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že po preskúmaní obsahu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti tento právny úkon je neurčitý, pretože v ňom nie je riadne špecifikovaná omeškaná splátka pre ktorú sa veriteľ rozhodol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Skutočne s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je neurčitý právny úkon neplatný. Správne je i konštatovanie súdu prvej inštancie, že o splatnosti tejto splátky začína plynúť premlčacia doba podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka. Preto jej presné uvedenie v právnom úkone vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru je dôležité aj z tohto hľadiska. Odvolací súd súhlasí i s názorom súdu prvej inštancie vyslovenom v bode 38. odôvodnenia, že s ohľadom na tú skutočnosť, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru neobsahuje špecifikáciu omeškanej splátky, nie je možné preskúmať zákonnosť postupu veriteľa, ktorý mal predchádzať vyhláseniu mimoriadnej splatnosti podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a § 565 Občianskeho zákonníka tak, aby pohľadávka zo spotrebiteľského úveru bola postupiteľná, podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

32. Podľa ust. § 525 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

33. Možno súhlasiť so súdom prvej inštancie, že ak nedošlo k zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej postúpenie je svojim obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj voči dlžníkovi.

34. Preto podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie správne prioritne zaoberal aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu na podanie žaloby. Možno súhlasiť so súdom prvej inštancie tak, ako to uviedol v bode 42. svojho odôvodnenia, že vzhľadom na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky žalobca nenadobudol predmetnú pohľadávku. Preto z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu bola žaloba správne zamietnutá ako nedôvodná, pretože nedostatok vecnej legitimácie žalobcu je vždy dôvodom pre zamietnutie žaloby. Na tom nič nemení ani skutočnosť, ktorú uvádza žalobca vo svojom odvolaní, teda že má tisíce iných rozhodnutí. Tieto rozhodnutia pre odvolací súd záväzné neboli.

35. Čo sa týka námietky skúmania bonity žalovanej právny predchodcom žalobcu, a dôvodmi uvedenými v bode 41. odôvodnenia súdu prvej inštancie, odvolací súd súhlasí s názorom, že v konaní nebolo tvrdené ani preukázané, že právny predchodca žalobcu postupoval podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcou v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Uvedené konštatoval súd prvej inštancie navyše s tým, že aj s poukazom na uvedené nebol žalobca oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca doklad o skúmaní bonity nepredložil v žalobe, v priebehu konania, nezúčastnil sa ani nariadeného pojednávania, kde mohol dôkazy označiť.

36. K neuvedeniu predbežného právneho posúdenia, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Cdo/17/2017, v zmysle ktorého ku zhojeniu uvedeného nedostatku dochádza samotným rozhodnutím súdu prvej inštancie, v dôvodoch ktorého v zmysle § 220 ods. 2 CSP je súd povinný o.i. uviesť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Náprava prípadného nesprávneho postupu súdu prvej inštancie v tomto smere je daná tiež možnosťou podania odvolania ako riadneho opravného prostriedku, ktorý žalobca v predmetnej veci aj využil.

37. Odvolací súd v tomto smere ešte poukazuje na závery uznesenia Ústavného súdu SR z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019 v zmysle ktorých „pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP - procesné povinnosti a procesné bremená)“. Vo všeobecnosti sa posúdenie otázok, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, odvíja od hmotného práva. Platí pritom, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Bremenom tvrdenia je pritom v korelácii s bremenom popretia tvrdení protistrany (ŠTEVČEK, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 569.). Sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak úspešnou byť nemôže.

38. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď

na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu žalobcu zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

39. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania, pričom na odôvodnenie v bode 44. súdom prvej inštancie, čo do priznania trov konania žalovanej vo vzťahu k neúspešnému žalobcovi odkazuje odvolací súd v plnom rozsahu.

40. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

41. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešnou bola žalovaná, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadřila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu. Preto odvolací súd vyslovil, že stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

42. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).